

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Večja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 127. — ŠTEV. 127.

NEW YORK, FRIDAY, JUNE 1, 1934. — PETEK, 1. JUNIJA 1934.

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

PRIZNANJE UNIJE—POGLAVITEN POGOJ JEKLARJEV

AKO NE BO STROKOVNA ORGANIZACIJA PRIZNANA DO 15. JUNIJA, BO ŠTRAJK

Po konferenci z generalom Johnsonom so izjavili unijski voditelji, da je le malo upanja na uspeh. Predsednik Roosevelt je izdal poseben poziv. V jeklnah, ki ne prestopajo obratujejo, naj znaša delovni teden trideset ur. — Jeklarjem se bodo pridružili tudi premogarji.

WASHINGTON, D. C., 31. maja. — Voditelji organiziranih jeklarjev si na vse načine prizadevajo pomiriti razburjeno članstvo, pri tem pa ne prikrivajo dejstva, da bo izbruhnil po preteku dveh tednov štrajk v jeklarski industriji, ako delodajalci ne bodo priznali strokovne organizacije.

Ta stavka pa ne bo osamljena, kajti že v ponedeljek nameravajo zastaviti tekstilni delavci, ako ne bo preklicana odredba, naj se zniža poleti produkcija za petindvajset odstotkov.

Po zatrdilu delavskih voditeljev, je bila v tem slučaju tekstilnim delavcem znižana plača za petindvajset odstotkov. To bi bil zanje strahovit udarec, kajti že sedaj zaslužijo komaj od dvanajst do trinajst dolarjev na teden.

Voditelji Amalgamated Association of Iron, Steel & Tin Workers ter United Textile Workers so se danes posvetovali z generalom Hugh S. Johnsonom ter so pozneje sporočili, da imajo le malo upanja na kakšno uravnavo.

Radikalne delavce v jeklarski organizaciji zastopa takozvani "rank and file" odbor, kateremu načeluje Earl F. Forbeck.

Predsednik organizacije Michael Tighe je rekel, da gre ta radikalni element predaleč in ni hotel podpisati javnega pisma, ki naj bi bilo po naročilu Forbecka poslano predsedniku.

— Vrzite pismo v koš! — je rekel Tighe, — kajti s svojo lahkomišljenostjo in trmoglavostjo boste vse pokvarili. Ali se ne spominjate več, kaj ste rekli včeraj o predsedniku?

Predsednik Roosevelt je v posebnem pozivu izjavil, da bo skrbel za poštene volitve v jeklnah, dočim je Forbeck zatrjeval, da predsednikova obljuba ni nič drugega kot gola sleparija.

Nadalje je rekel Tighe, da bo izbruhnil štrajk v jeklarski industriji dne 15. junija, ako do tedaj ne bo strokovna organizacija priznana. Zaenkrat je seveda še vse odvisno od konvencije jeklarjev, ki zamore kaj drugega ukreniti. Tighe bo odpotoval v Pittsburgh, odkoder se bo vrnil v začetku prihodnjega tedna.

Jeklarji zatrjujejo, da so podjetniki kršili določbe pravilnika, kateri določa, da se morajo pogajati z zastopniki delavcev, ki so bili izvoljeni v tajnih volitvah.

Delavci zahtevajo priznanje unije ter trideset ur dela na teden v jeklnah, ki ne prestopajo obratujejo.

Forbeck je naznanil, da se bo odpeljal s svojimi tovariši v Uniontown, Pa., kjer se bo posvetoval z voditelji onih premogarjev, kateri so zaposleni v premogovnikih, ki so last jeklarskih družb. Skušal jih bo pregovoriti, naj se jim pridružijo v stavki.

TOLEDO, Ohio, 31. maja. — Stavka delavcev v Edisonovih tovarnah bo najbrž preprečena, če se bodo zadovoljili delavci z deset odstotnim povišanjem plač. Prvotno so zahtevali 33 odstotno povišanje.

Na velikem delavskem zborovanju je bilo nocoj sklenjeno, naj se proglasitev štrajka odgodi za štirindvajset ur.

Večji del milice, ki je vzdrževala red po tukajšnjih ulicah, je bil odpoklican. Ostali vojaki so v vojašnicah pripravljeni za vsak slučaj.

Strašna suša uničuje polja na Zapadu

AMERIKA JE OPOZORILA DOLŽNIKE

Državni department je opozoril 13 evropskih držav na dolg. — Zapadli dolg znaša pol milijona dolarjev.

Washington, D. C., 31. maja. — Medtem ko predsednik Roosevelt pripravlja svoje poročilo o vojnem dolgu za kongres, je državni department razposlal obvestila glede odplačila vojnega dolga, ki zapade 15. junija, 13 državam v znesku \$174.647.439.

Poleg tega, da je za vsako državo označen znesek ki zapade s 15. junijem, je tudi označena vsota, ki v prejšnjih obdobjih ni bila plačana. Ker je bil plačan samo del dolga, je bila mavedena preostala vsota. Ker razne države že lansko leto niso plačale svojega dolga v znesku \$304.155.582, znaša ameriška terjatev skoro pol milijona dolarjev.

V ponedeljek je bilo odposlanih deset obvestil. Angliji, Franciji in Belgiji pa je bilo obvestilo poslano že prejšnji teden.

Države, katerim je bilo sedaj poslano obvestilo, so: Čehoslovaka, Estonija, Finska, Ogrska, Litvinska, Poljska, Rumunska in Jugoslovija.

Obvestilo državnega departmenta dolžnim državam samo naznaja, da je na prošnjo zakladniškega departmenta vsaka država obveščena o dolžnem znesku, čegar plačilo zapade 15. junija. Obenem pri pripominu državnemu departmentu upanje, da bo vsaka država izpolnila svojo obveznost in bo poslala dolžni znesek zakladniškemu departmentu ali pa Rezervni banki v New Yorku.

Med vladnimi krogi ni nikakoli tajnost, da imajo le malo upanja, da bi bil do 15. junija plačan kakšen znesek in vlada ne bo prav nič presenečena, če sploh ničesar ne dobi, razum od Finske, ki je do sedaj redno plačala še vse zapadle zneske.

PREISKUŠNJA ZDRAVILA NA KAZNENICAH

Denver, Colo., 31. maja. — Mike Schmidt, star 53 let in Carl Erickson, star 62 let, ki sta obsojena na doživetno ječo, čakata na uspeh novega zdravila proti jetiki. Obeima so bile vcepjene kadi bolezni, nato pa zdravilo. Ako prestaneta preizkušnjo, bosta pomiloščena.

ZADNJI ŽID JE ODŠEL

Monakovo, Nemčija, 30. maja. — Nazijski voditelj v Frankoni in organizator židovskega bojkota lanskega leta, Julius Streicher, naznanja, da je mesto Hersbruck s svojimi 12.000 prebivalci 100 odstotkov arijsko, ker je iz mesta odšel zadnji žid.

Lansko leto je bilo v mestu, ki je središče pokrajine, kjer pride lujejo hmelj, nad eno tretjino židov. Streicher pravi, da bo v bližnji bodočnosti ne samo Frankonija temveč cela Nemčija brez židov.

Ko je odšel zadnji žid iz mesta, so priredili nazijski veliko slavlje. Na njegovo hišo so postavili veliko svastiko in nazijske čete so paradirale pred hišo.

LETALCA PRI ROOSEVELTU

Poslanik Laboulaye je francoska letalca predstavil v Beli hiši. — Predsednik jima je čestital k poletu.

Washington, D. C., 31. maja. — Predsednik Roosevelt je sprejel v Beli hiši francoske letalce Paula Codosa in Mauricea Rossija, ki sta preletela Atlantik iz Pariza v New York.

Poslanik Andre de Laboulaye je oba letalca, ki sta bila oblačna v modrih uniformah francoskih častnikov, predstavil predsedniku Rooseveltu.

Predsednik se je z njima pogovarjal v francoskem jeziku ter jima je čestital k uspešnemu poletu.

Francosko poslanstvo je uradno naznanilo, da bosta letalca s poslovnim dovoljenjem vlade obiskala več ameriških držav, ko bosta čakala na prihod novega propelerja za svoj aeroplan iz Francije.

Pred svojim obiskom v Beli hiši sta letalca obiskala Arlington narodno pokopališče in sta položila na grob neznanega vojaka v eno.

Paul Codos in Maurice Rossi sta ob 1.10 popoldne odpotovala iz Washingtona z aeroplanom, katerega je vodil ravnatelj letalnega oddelka Standard Oil Company, major E. E. Aldrin. Pri prihodu letalciče v Newarku ju je pozdravil letalec Wiley Post, ki pripravlja aeroplan za tekmovalni polet iz Anglije v Avstralijo. Nato sta se letalca z avtomobilom odpeljala v New York.

KRIŽARKO PRIPRAVLJAJO ZA PREDSEDNIKA

Washington, D. C., 31. maja. — Križarka "Houston" bo 2. junija prepeljana v ladjedelnico v Brooklyn, da jo pripravijo, da se predsednik Roosevelt po zaključku kongresa odpelje z njo v Puerto Rico, Virgin Islands in na Havajske otoke.

Križarka "Houston" bosta na potu ob obrežju proti jugu spremljala rušilca "Gibber" in "Williamson", v Pacifiku pa se jim bo pridružila še križarka "San Francisco".

KALIFORNIJSKI GOVERNER JE BOLAN

San Francisco, Cal., 13. maja. — Dr. J. M. Scanland naznaja, da se je zdravstveno stanje gubernorja Jamesa Rolpha tokom noči poslabšalo in da ga vzdržujejo pri življenju z kibriziranjem.

VATIKANSKA ŽELEZNICA POČIVA

Vatikan, 30. maja. — Papež Pij XI. ima sedaj železnico, železniško postajo, predor, most in več železniških tirov, toda nimajo še vlak in ni nikakega izgleda, da bi bila železnica v bližnji bodočnosti odprta.

Po lateranski pogodbi je italijanska vlada zgradila to železnico za \$2.385.000. Železnica je bila dovršena še pred enim letom, je dolga 2615 čevljev, toda ves čas počiva. In papež ni še naročil vlake in ni ne kaže, da namerava kdaj uporabljati to železnico.

RAZOROŽITVENA KONFERENCA NA MRTVI TOČKI

Barthou je ostro napadel nemško oboroževanje. Nemčije nikdo ne ogroža in ni opravičena oboroževati se.

Ženeva, Švica, 31. maja. — Francoski zunanji minister Louis Barthou je s svojim ostrim govorom dovedel razorožitveno konferenco zopet na mrtvo točko. Nemčijo je slikal kot vojno nevarnost ter izjavil, da Francija ne sklene nikake pogodbe, po kateri bi bilo Nemčiji dovoljeno oborožiti se.

S svojim nastopom je Barthou zavrnit vse prizadevanje angleškega zunanjega ministra Sir J. Simona in ameriškega posebnega poslanika Normana H. Davisa, ki sta skušala premestiti spor med Francijo in Nemčijo.

Barthou je rekel, da je bila Francija pripravljena iti čez most, katerega je postavila Anglija za sporazum z Nemčijo, toda tega ni mogla storiti, ker Franciji ni bila zagotovljena varnost, vendar česar ta most ni bil varen in bi mogla Francija pasti pod most.

Nemška stalna vojska, — je rekel Barthou, — ne da bi omejeval rjavil sraje, je bila povečana na 33 odstotkov. Poročam za zračno silo je bil zvišan za 160 odstotkov. Zato smemo vprašati, zakaj je vse to potrebno? Kdo ogroža Nemčijo? Katera sosedna država napasti to deželo?

Priznati moram da je Nemčija domovina Kanta, Goetheja, Beethovena in Wagnerja. Nikdo ne more zanikati tej deželi moči, katero je dobila s tem, da je rodila take duhove. Toda protestiramo proti bojnemu duhu te dežele, proti duhu, ki je poznan pod imenom pruski duh. Zato je rekel Mirabeau, da je vojna narodna industrija Prusije.

Sir John Simon je bil v sled Barthouvega ostrega govora zelo iznenaden. Časnikarskim poročevalcem je rekel, da Barthou ne bo odgovoril ter dodal:

— Barthou je star mož, ki je navaden na take debate v svojem parlamentu doma, toda ni navajen na naše mirno razpravljanje tukaj.

Moskva, Rusija, 30. maja. — Sovjetska vlada resno razmišlja o vstopu v Ligo narodov in "Izvestja" pravijo, da se rusko javno mnenje zavzema za predlog francoskega zunanjega ministra Louisa Barthoua, da Rusija stopi v Ligo narodov. O tem sta tudi razpravljala zunanji komisar Maksim Litvinov in Barthou v Ženevi.

Glede tega pišejo "Izvestja" dalje: "Sovjetska unija je zmožna braniti svoje meje proti vsaki nevarnosti, toda ne izpremeni svojega stališča in dolžnosti, da stori vse za mir in varnost. Čim močnejša je unija, sovjetskih socialističnih republik, tem bolj mora približati svoje sile z drugimi deželami, ki so pripravljene bojevati se proti vojni nevarnosti".

Četudi list ne omenja, da namerava Rusija kmalu stopiti v Ligo, vendar so diplomatični krogi prepričani, da bo sovjetska vlada to čim prej storila, zahtevala pa bo priznanje sovjetske Rusije od Mlade antante in Švice ter sedež pri svetni Ligi narodov.

ČESAR NI UNIČILA SUŠA, BODO UNIČILE KOBILICE

CHICAGO, Ill., 31. maja. — Farmerji in živinorejci osrednjega zapada se zastonj ozirajo za oblaki, ki bi jim prinesli zaželenega dežja. Pekoče solnce neusmiljeno pripeka in pali žitna polja.

LAŠKA VLADA BO PREVZELA INDUSTRIJO

Mussolini odobruje vladno kontrolo industrije. Ves dobiček bo imela država.

Rim, Italija, 31. maja. — Benito Mussolini je odobril načrt, da vlada prevzame ves gospodarski sistem, da financira prihodnjo vojno.

Mussolini smatra vojno za neizogibno in je v svojem govoru razpravljal o kontroli vseh virov narodnega gospodarstva.

Najvišji obrambni svet je pripravljen vse, da vlada prevzame vso industrijo, trgovino, poljedelstvo in železnice. Vojna bo financirana z dobičkom, ki ga čenijo na 100 milijonov lir (\$8.500.000.000).

Posamezniki in trgovci bodo prejeli le neznatno plačo.

Navzlic temu, da bodo v slučaju vojne industrijske odvisnosti vsa njihova podjetja, so uradniki konfederacije industrijskih voditeljev poslali Mussoliniju brzojavko, v kateri mu obljubljajo, da bodo sledili njegovim navodilom.

V svojem govoru in medeljo je rekel Mussolini:

— Ali naj se slučajna vojna financira s posojili, ali davki? Financirati jo bo treba. Najvišji obrambni svet je o tem razpravljal in prišel do svojih zaključkov, toda jih nočem sedaj objaviti. Od tega trenutka smo se odločili za najboljšo metodo financirati narodno obrambo v slučaju vojne.

Uradni viri zatrjujejo, da se vlada ne bo poslužila niti posojil, niti davkov v slučaju vojne, temveč bo prevzela gospodarstvo cele dežele.

Dobiček bo vzela vlada. Za svoje delo bodo lastniki podjetij in delavci dobivali primerno plačo v obliki nakaznice za živce, oblike in druge potrebščine. Za časa vojne bo odpravljen vsa zasebna lastnina in dobiček ter bo vse obrnjeno v prid državnega kapitalizma.

CESAR KANGH TEH JE BOLAN

Peiping, Kitajska, 31. maja. — Kitajska poročila pravijo, da je maršalkanski cesar Kang Teh nevarno bolan za legarjem in leži v svoji palači v Hsinkingu.

Poročila pravijo, da je cesar zavrnit priporočilo svojih japonskih svetovalcev, da bi poklical zdravnika, ki je dovršil svoje učenje v Evropi, ter si je izbral kitajskega zdravnika, ki zdravi z zeljstji.

Zdravniku je bilo dano varno spremstvo v deželo in iz države ter je prejel plačo 50.000 mehiških dolarjev.

LAŠKA VLADA BO PREVZELA INDUSTRIJO

Mussolini odobruje vladno kontrolo industrije. Ves dobiček bo imela država.

Rim, Italija, 31. maja. — Benito Mussolini je odobril načrt, da vlada prevzame ves gospodarski sistem, da financira prihodnjo vojno.

Mussolini smatra vojno za neizogibno in je v svojem govoru razpravljal o kontroli vseh virov narodnega gospodarstva.

Najvišji obrambni svet je pripravljen vse, da vlada prevzame vso industrijo, trgovino, poljedelstvo in železnice. Vojna bo financirana z dobičkom, ki ga čenijo na 100 milijonov lir (\$8.500.000.000).

Posamezniki in trgovci bodo prejeli le neznatno plačo.

Navzlic temu, da bodo v slučaju vojne industrijske odvisnosti vsa njihova podjetja, so uradniki konfederacije industrijskih voditeljev poslali Mussoliniju brzojavko, v kateri mu obljubljajo, da bodo sledili njegovim navodilom.

PODJETNIKI NASPROTUJEJO WAGNERJU

Odbor poslanske zbornice je pripravljen predložiti. — Industrijski nasprotuje j o nekaterim točkam.

Washington, D. C., 31. maja. — Podjetniki so proti nameravani Wagnerjevi predlogi stavili svoje predloge, katerih namen je najti način, kako je mogoče poravnati spore med delodajalci in delavci. Predsednik trgovske zbornice H. J. Harriman je rekel, da predloga sedaj ne sme biti sprejeta.

Zastopnik zveze tovarnarjev, odvetnik James A. Emery, je posebno napadal točko predloga, ki podjetniku prepoveduje, da bi smeli braniti delavcu, da bi vstopil v unijo. Emery pravi, da takša postava ni na mestu, ker je toliko komunističnih uni.

Senatorji so mnenja, da bo Wagnerjeva predloga sprejeta še pri sedanjem zasedanju kongresa.

POVIŠANJE PLAČE

Hudson, N. Y., 31. maja. — Pri štirih cementnih družbah bo dobilo okoli 1000 uslužbencev povišane plače za 10 odstotkov.

ROPARJI RAZDEJALI ŽELEZNICO

Harbin, Mandžurija, 30. maja. — Roparji so blizu mesta. Muhih razdeljali železniški tir ter je vsled tega vlak skočil s tira. Ubiti so bili trije potniki, sedem pa ranjenih.

Advertise in
"Glas Naroda"

TESLA NAPOVEDUJE NOVE IZUME

Naš rojak Nikola Tesla, poleg Edisona in Marconija največji genij na polju elektrotehnike, se je dotaknil v pogovoru z dopisnikom "United Press" bodočega razvoja elektrotehnike. Omenjal je skoraj neverjetne možnosti, ki nastanejo, čim se posreči zadovoljivo rešiti problem brezžičnega prenosa energije. Po Teslovem mnenju ni daleč čas, ko bodo letala letala nad oceani, ne da bi jih obteževale pogonske snovi in motorji. Brezžično bodo dobivala energijo, s katero bodo ponoči razsvetljevala ne samo suho zemljo, temveč tudi morje. Polarni raziskovalci, hribolazci in pionirji civilizacije na vseh poljih bodo imeli majhne, lahke prenosne aparate in kjerkoli se jim bo zdelo potrebno, bodisi v ledeni puščavi ali v pragozdu, vključno svoj aparat in takoj bodo imeli na razpolago dovolj električne energije.

Morda jaz tega ne bom doživel, — je dejal Tesla, — toda jasno je, da stojimo že na pragu teh velikih pridobitev. Vse življenje sem delal na brezžičnem prenosu energije in postavil sem čisto nove principe. Moji aparati lahko pošiljajo energijo skoraj brez izgube na poljubno razdaljo. Toda porabil sem že ves svoj denar in nočem izročiti izuma sindikatu in trgovsko izkoriščanje. V najkrajšem času presenetim svet s štirimi velikimi izumi in tako bom zbral sredstva za izpopolnitev svojega sistema — prenosa električne energije.

Tesla ni hotel povedati, kakšni so njegovi izumi, pač je pa izjavil, da prekašajo vse njegove dosedanje izume. Potem se je vrnil k vprašanju brezžičnega prenašanja energije in dejal je, da namerava zgraditi na Azorih veliko postajo z oddajanjem energije. Tam je električna energija, pošiljali bi jo lahko 50.000 HP. S to količino bi lahko razsvetlili ponoči vse Atlantik. Moja svetloba, je dejal Tesla, bi bila podobna polarnemu sijju. Bila bi razmeroma slaba, toda zadostovala bi, da bi človek lahko razločeval oddaljene predmete. Paraplovba bi s tem zelo mnogo pridobila. To bi bilo prvo praktično prenašanje električne energije v večjem obsegu. Kmalu pa nastane čas, ko bodo imele vse civilizirane države tako razsvetljavo. In, kar je še posebno važno, moje energije ne bo mogel nihče krasti. Zelo spreten elektrotehnik bi jo sicer mogel, toda stalo bi ga 100 dolarjev, da bi ukradel za en dolar energije.

Potem je Tesla pripovedoval, kako je zgradil l. 1901 na Long Islandu postajo za prenašanje energije. To je bil velik praktičen uspeh, toda sveta o njem nisem mogel prepričati. Stroški za znalski 4.000.000 dolarjev, toda čas takrat za to še ni bil ugoden. Moj izum je prišel prepozno. Tesla neprestano dela, neče pa imeti nobenih stikov z električnimi koncerni in noče delati v nobeni tovarni. Trdno je prepričan, da bo še na lastne oči videl svojo svetlobo.

"LINIJA" IN ZGODOVINA

Opisi in slike nam pravijo, da so bile ženske, ki so "delale zgodovino", le izjemoma vitke in nežne. Kleopatra je štela že 40 let in je bila že popolnoma izgubila svojo grško linijo, ko se je srečala z Markom Antonom. Ženske iz medicinske hiše, ki so imele tako velik vpliv na italijansko in francosko zgodovino, so bile vse korpulentne, prav tako tudi carica Katarina. Skoraj vse znamenite britske kraljice in princeze so bile prav tako vse kaj drugega nego pripadnice vitke linije. Izjemo delajo le ženske iz hiše Tudorjev. Kraljica Elizabeta je bila n. pr. koščata in oglata, njena sestra Marija prav tako, a njena sestrnica, škotska kraljica, ki ji je Elizabeta lepoto tako zavidala, je bila vitka in graciozna. Pompadourke je imela kar dvojen podbradek in slovita lady Hamiltonova je imela že v mladih letih prav bujno postavo.

Advertise in
"Glas Naroda"

TRGOVINA S KAČAMI

Bihač, 16. maja.

Prvi topli dnevi so zbudili iz zimskega sna tudi strupene kače, ki se v veliki množini pojavljajo po vsej bihaški krajini. Kače so posebno nevarne na pašnikih. V primer škode, ki so jo napravile ljudem in živini, naj sledi nekaj statistike nekdanje deželne uprave za Bosno in Hercegovino. V razdobju petih let je bilo 780 ljudi žrtev kačjega pika. Med njimi je bilo 40 smrtnih primerov. V isti dobi pa je postalo žrtev kačjega strupa tudi 52.378 glav razne živine in je strupu podleglo 10.712 glav. Ti podatki pa seveda niso točni, ker množični primeri niso bili prijavljeni. Oblasti so proti kačji nadlogi ukrepale vse moč in so razpisale tudi denarne nagrade za vsako strupeno kačo. V petletni dobi so kmetje ubili okrog 800.000 strupenih kač.

Med vojno se je kačja zalega znatno pomnožila, po zaslugi Doma narodnega zdravja v Mostarju pa se tudi okolica Bihača v zadnjih letih uspešno rešuje nevarnih kač. Šef Doma narodnega zdravja dr. Dojmić je v Nemčiji našel dobre odjemalce strupenih kač in tako se je po Hercegovini-Bosni razvila trgovina s kačami, ki prinaša kmetom zaželen zaslužek. Strupene kače pošiljajo tudi v Zagreb v zavod za izdelavo seruma proti kačjemu strupu.

GROZEN ZLOČIN

Iz Kralupa na Češkem poročajo o groznem zločinu, ki je te dni razburil vse prebivalstvo. 23 letni brezposelni zidar Rudolf Heran se je spozabil nad šestletno Jaroslavo Šmuelerjevo, ki jo je najprej oskrunil, potem pa umoril. Mala Jaroslava, hči delavca Šmuelerja, je odšla 23. aprila k Vltavi, kjer se je hotela igrati, toda domov se ni več vrnila. Vsi so mislili, da je padla v reko in utonila. Starši so pa to možnost izključevali že zato ker je bila Jaroslava za svoja leta izredno razvita in bistroumna. 8. maja je pa potegnil prevoznik Vondra iz Vltave truplo otroka, ki je imel zadrgnjen vrat okrog telesa pa čvrsto žico, na kateri je bil pritrjen 10 kg težak kamen.

Oblasti so odredile obdukcijo trupla, ki je pokazala, da je bila deklica oskrunjena, zadavljena in vržena v vodo. Malo Jaroslavo so videli pri brezposelnem zidarju Heranu, ki so ga takoj aretirali in zaslišali. Dolgo je tajil zločin, končno ga je pa priznal. Izpovedal je, da je deklico izvil iz sebi, jo zadavil, potem pa oskrunil. Zdravniki so pa dognali, da je bila deklica oskrunjena živa in pri popolni zavesti. 24. aprila ponoči je vrzel Heran trupla v Vltavo. Zdravniki so ugotovili, da je Heran spolno abnormalen, drugače pa zdrav.

JAPONCI — PRUSI VZHODA

V pripovedovanju o Japoncih smo prišli zadnjič do njihove armade. Protitipi japonskih ladij so iz angleških ladjedelnic. Zdaj grade Japonci ladje sami in tudi podmornice. Orožarne in municijske tovarne, obsegajo celo industrijo, v njih je zaposlenih na tisoče delavcev. Japonsko pehoto so izvežbali Nemci. Pruska vojaška dresura je bila na Japonskem takoj kakor doma in kmalu se je že izpopolnila ter prilagodila japonskim razmeram. Japonska armada je dobra. V ilustraciji: Neki japonski inženir je izumil torpedo, ki vanj zleže človek, se zapre in ga upravlja naravnost proti sovražni ladji. Vojno ministrstvo je zahtevalo 500 dobrovoljcev. Prišlo je jih je več tisoč. Mož, ki zleže v torpedo, se seveda zapisa neizogibno smrti. To je duh japonske vojske, to je nova blaznost smrti, novo samoumikanje, kakor ga je poznal islam. To je bušido, kar pomeni vojaška pot.

Na to pot vojske morate so krenili japonski srednjeveški roparski in neroparski vitezi, samuraji. Ali more človek pri nas razumeti, da si le malo užaljen Japonec razpara trebuh in da mora isto storiti tudi tisti, ki ga je razžalil, če hoče rešiti svojo čast? To ni več preziranje smrti, to je nihilizem, to je Azijati vojaški stan je na Japonskem prvi in najčastnejši. Nikjer na svetu ni vojska tako visoko v časteh, kakor na Japonskem. Tudi tehnično je japonska armada dobro opremljena. Najboljše je tam, kjer ne odločuje individualnost. Japonsko letalstvo je dobro, toda ne sega nad povprečno višino. Pač je pa izborna pehota.

Seveda se svet zdaj najbolj zanima, kakšno bi bilo, če bi se spoprijeli japonska in sovjetska armada. Svet je vajen preceenjati japonsko armado, ker je pred 30 leti tako lahko premagala rusko in ker je nedavno brez posebnih izgrub vkorakala na Kitajsko. Toda na Kitajskem je bilo tako, kakor da bi šel človek z revolverjem proti prazni roki. Japonska armada se zlasti odlikuje v strelskih jarkih. Pomisliti pa moramo, da bi bila vojna na Daljnem vzhodu partizanska vojna. Japonci bi ne mogli prenesti silnega mraza v Mandžuriji in Sibiriji. V Evropi bi bili Japonci najboljši vojaki, na Daljnem vzhodu bi jih pa po začetnem umiku kot strategični nujnosti sovjetska armada prekašala.

O Japoncih pravijo, da so Prusi vzhoda. To ime se jim zelo dobro prilega, saj so enako navdušeni za militarizem in za vojno, kakor so bili Nemci. V srednjem veku je bila pa druga država, s katero imajo več skupnega, namreč Asirija. Tudi asirski sužnji so polagali temelje vojaški nadmoči, tudi Asirci so asimilirali vse od tehničnih pridobitev do povsnega prenasajanja kultur. Morda se bo kdo spodtaknil ob besedo "sužnji". Toda pozabiti ne smemo na vojno mesa z rižem. Večina Japoncev dela za prgašice riža in za

golo življenje, da bi bilo vsega dovolj za primer vojne. Japonci so tipični socialni narod, dediči usode Asirije in mongolskih hanov.

Bojeviti in osvajaški so bili že prej, zdaj se pa sklicujejo še na gospodarsko krizo kot posledico preblijudenosti. Toda tudi Kitajsko je preoblijudena, a Kitajci so se razkropili po vsem svetu, ne da bi se organizirali v vojaško kasto. Zdaj, ko imajo v rokah Mandžurijo, Džehol in Sahar, imajo Japonci dovolj prostora in se ne morejo več sklicevati na potrebo po ekspanzivnosti. V nove vojne jih silita rasizem in fašizem. Rasizem zato, ker se smatrajo za najboljše ljudi na svetu in pravijo, da ne bodo mirovali, dokler si ne podjamnijo vseh narodov. S fašizmom imajo tudi to skupno, da imajo poleg vladarja tudi diktatorja, sicer pa sistem diktatorja poleg vladarja na Japonskem ni nič novega.

Nekateri dvomijo o tem, ali bodo Japonci vojno nadaljevali. Tudi če bi jim dali Rusi vso Sibirijo in če bi zasedli vso Kitajsko, ne opuste svoje osvajaalne politike. V vojno jih žene prepričanje, da jih je usoda sama določila za osvajačec in vladarje sveta. Materializem je pri njih tako razširjen, da negira življenje. V to idejno praznino so posadili s stoletno vzgojo svoj globoki materializem, ki razume ljubezen do domovine, samo kot borbo. To ni več prazna beseda, to je prava žolta novarnost, ki bi postala smrtna za vsa civilizacija, če bi dobili ti organizatorji v roke 600 milijonov Kitajcev. Nevarnost dosega vrhunec pod vladno Hirohita, ki so mu dali ob njegovem nastopu ime šiva, kar pomeni luč sveta.

ZVEZDE V ČEHOSLOVAŠKI VOJSKI

Uprava čsl. vojske bo v kratkem sprejela dosedanje insignije čsl. armade. Namesto dosedanjih distinkcij bo uvedla peterokrake zvezde, kakor so bile v rdbi pri bivši avstroogrski vojski. Podčastniki bodo nosili zvezdice iz celuloze, častniki pa zvezdice iz srebrnega in zlatega veziva.

KAJ VSE ZBRAJAJO

Tu pa tam čitamo o čudakih, ki zbirajo na prvi pogled brezposelne stvari. Malo je na svetu predmetov, ki bi ušli pozornosti strastnih zbiralec. Eni zbirajo originalne slike, drugi poštna znamke, tretji metulje, četrti hrošče, peti star porcelan itd. Nič čudnega ni, da imajo največje zbirke milijonarji. Tako ima milijonar R. Zimbern največjo zbirko porcelana, W. Jolley največjo zbirko orožja, W. Wanson zbirko glasbenih instrumentov, angleški kralj pa

zbirko ur. To pa niso čudake zbirke. Mnogi ljudje zbirajo predmete, ki so jim rešili ali pa izboljšali življenje. Tako ima Bata zbirko čevljev, Waldes zbirko zaponk in gumbov, Coty je imel zbirko najrazličnejših kozmetičnih pripomočkov.

MUMIJA UMORJENEGA MOŽA V KLETI

V Pragi je ležalo v kleti pod nekim nočnim lokalom nad leto dni človeško truplo, ljudje so dan za dnem nad kletjo pesali in se zabavali, ne da bi slutili, kaj imajo pod seboj. Pod košarami in čunjami je ležalo zavito v rjuhe izsušeno truplo moža, žrtev starega zločina, ki je prišel na dan šele te dni. Na policiji se je namreč zgledala 30 letna Marija Vyletškova in izpovedala, da leži v kleti hiše št. 3 v Provaznicki ulici truplo umorjenega moža. Žena je bila zelo razburjena in na policiji so prvi hip mislili, da je duševno bolna. Previdno so jo zaslišali in spravili iz nje, da je bil njen oče Jan umorjen v njenem stanovanju in sicer s sekuro.

Zločin je bil storjen baje 22. marca 1933; truplo je morilec stlačil v jamo, zalil z apnom in pokril s starimi čunjami. Nekaj dni je ležalo tam, potem je bilo pa prenečeno č štedilnik, da bi se izsušilo. V začetku aprila je bilo truplo prepeljano v klet omenjene hiše, kjer je ležalo šest tednov. Tako je izpovedala Vyletškova na policiji.

Takoj po zaslišanju se je napotila uradna komisija v Provaznicko ulico, da bi preiskala klet pod nočnim lokalom. Tam so po daljšem iskanju res našli truplo Jana Tyla. Najprej so zagledali iz kupa starih čunj moleč in popolnoma izsušeno nogo. Ko so odstranili čunje, so opazili, da je tudi truplo izsušeno, podobno mumiji. Ležalo je na kosih apna. Celu utrjeni policijski uradniki so ostrmeli nad tem prizorom. Izpovedbe zbežane žene so bile v celoti potrjene. Policija je takoj odšla k Vyletškovi na dom in preiskala njeno stanovanje. Vyletškovo so znova zaslišali in izpovedala je, da je prišel njen mož lani 22. marca domov, kjer je zasačil tasta, kako je s palico v roki navalil na svojo hčer. Mož se je baje razburil, pograbil je sekuro in ubil tasta. Vyletškova je potem truplo zavila v rjuhe in skrila v kuhinji za štedilnik.

Tam je ležalo truplo do 4. aprila, torej nad leto dni, in šele potem je bilo prepeljano v klet pod nočnim lokalom. Bilo je tako dobro zavito, da niti uslužbenec prevoznicega podjetja niso vedeli, da peljejo truplo. S truplom je poslala Vyletškova še tri velike košare perila in obleke. Njen mož baje o umoru ni več govoril z njo. Letos 17. marca se je preselil od nje, žena je pa čisto zahajala k njemu in ga prosila, naj se vrne k nji. Mož sedi v preiskovalnem zaporu in trdi, da ni umoril tasta, temveč da je postal žrtev svoje žene, ki je zelo histerična. Policija je dognala, da si je Vyletškova izposodila od očeta 18.000 Kč in jih zapravila. Na vesti ima še druge grehe, bila je že policijsko kaznovana, dočim njen mož še nima nobene kazni. Če so jo sosedje ali znanci vprašali po njenem očetu, je odgovarjala, da je bolan odnosno zaprt. Tyl, ki je bil invalid, se je držal vedno doma, le zvečer je zahajal v krčmo med svoje znance.

Ključavničar Jaroslav Vyletšek je živel s svojo ženo zadnje čase neprestano v prepirih. Njena prirojena histeričnost se je stopnjevala z alkoholizmom. Vyletškova mu je prigovarjala, naj se vrne, ker pa to ni nič pomagalo, mu je začela groziti z ovdobo. Pa tudi to ni nič zaleglo. Končno ga je res ovdela policija. Mož trdi, da je njegov tast lani 22. marca izginil z doma. Žena mu je pa dejala, da je zaprt; pozneje je zatrjevala, da je odpotoval, slednjič je pa pripovedovala, da je umrl. Policija pa niti njemu, niti njegovi ženi ne verjame. Prepričana je, da sta kriva oba.

Čarobite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

OČE IN SIN V JEČI

Na desni stoji bivši senator Luke Lea, na levi pa njegov sin. Oba sta zaprta, ker sa povzročila polom banke v Asheville, N. C., pri čemer je bilo izgubljenih sedemnaest milijonov dolarjev.

STO ŽEN IBN SAUDA

Vsa Arabija govori zdaj o kralju Ibn Saudu s strahom in spoštovanjem. Ta poglavar plemena Vambij je znan, da se naravnost fanatično drži islamske vere tako, da je izpremenil svoje kraljestvo v nekakšen posvetni samostan. Življenje vsakega njegovega podložnika je predpisano do najmanjših podrobnosti. Vsak mora ob določenem času moliti in se večkrat na dan umiti. Za vsako kršitev Prerokovega zakona mu grozi izguba tistega dela telesa, s katerim je grešil. Tako se dan za dnem dogaja, da odseka človeku roke, zlomijo noge, iztaknejo oči ali odseka njegovo glavo. Ibn Saud je eden najbolj vnetih prorokovih služalnikov in živi strogo puritansko življenje. Moli petkrat na dan, ne kadil in ne pije nobenih opojnih pijač.

Samo kar se tiče žen, ni tako Mohamed dovoljuje svojim vernim puritan Mohamedove vere, kom samo štiri žene. Toda pogodbe se dajo skleniti tudi z Allahom. Ibn Saud ima samo tri žene namestu dovoljenih štirih, pač jih pa pogosto menjava. Eno mesto legitimne žene ni nikoli zasedeno za primer, če se kralj zagleda v lepotic, ki jo slučajno sreča. Takoj jo vzame k sebi, toda kmalu jo odlovi. Tako je bil Ibn Saud že stokrat oženjen, čeprav je razmeroma še mlad.

Vendar se pa o njem pripoveduje, da je ljubil samo eno ženo. To

RODOVITNOST PLEVELA

Boj proti plevelu, ki odvzema koristnim rastlinam luč in tla, je eden izmed osnovnih pogojev razumnega obdelovanja zemlje. Ta boj je potreben že zato, ker kaže plevel takšno rodovitnost, kakršne koristne rastline niti od daleč ne morejo razviti. Za primer vzemimo zlatice, ki požene skoraj 3000 evetnih glav, v njih pa po 340 plovov, kar daje letno kakšnih 900.000 semen od ene same rastline. Regrat ima v vsakem semenskem mešičku kakšnih 300 semen. Ker razvije vsaka rastlina letno najmanj deset semenskih mešičkov, daje najmanj 3000 semen. Marjetica razvije kakšnih 12.000 semen, rutica 30.000, osat 190 tisoč itd. Gorje, če bi iz vsakega teh semen nastala nova rastlina ali če bi človek neprestano ne pulil škodljivih zeli!

REŠENI MILIJONAR IN NJEGOVA DRUŽINA

William Getke, milijonar iz Beverly Hills, Cal., v krogu svoje družine. Odvajalet so zahtevali zanj šestdeset tisoč dolarjev odkupnine, toda zvezne oblasti so jim prišle na sled in rešile milijonarja. Odvajalet so bili obsojeni na dosmrtno ječo.

MAJSKA PROSLAVA V MOSKVI

Pogled na Rdeči trg, ko se je pomikalo po njem nad petsto velikih armadnih tankov. Pred Stalinom in vojnim komisarjem je defiliralo nad pol milijona vojakov.

IGRA PRIRODE

V Walesu na Angleškem je drevo, ki izgleda kot kalcina predpota pna žival.

RODINOV NEZAKONSKI SIN

Na neki kliniki v okolici Pariza je umrl edini sin slavnega francoskega kiparja Rodina. Pokojnik vsekakor ni nosil priljube svojega očeta, pisal se je, kakor njegova mati, Beuret, krščen pa je bil na ime Avgust.

Avgust Beuret je bil nezakonsko dete velikega kiparja in Roze Benetove, delavke v neki konfekcijski tovarni. Ta ženska je bila Rodinova ljubica skozi dvajset let, v dobrih in slabih časih. Šele po dolgih letih jo je Rodin napravil za legitimno ženo, sina pa ni posvojil formalno iz drugih razlogov.

Mladí Beuret je kazal v mladosti lepo nadarjenost in oče Rodin ga je tudi nekaj časa podpiral v njegovih stremjenjih. Nesreča pa je hotela, da je nesrečno padel in se poškodoval na glavi. Ta padec je bil usoden. Avgust Beuret je bil posiljal orepjan duševnih zmoglosti, ki so se začele tako lepo razvijati v njem. Tudi v znanosti se je spremenil. Prijela ga je strast popotovanja, zaradi katere je obrazil očetu hišo hrbet in se je priložnostno udeleževal kot zidar, postrošek itd. Kipar Rodin je zaradi tega svojega sina izbrisal iz spomina.

V začetku svetovne vojne pa ga je le potval k sebi ter mu izročil v varstvo atelje v Meudonu. Rodinova tajnica je iztaknila Avgusta Beureta v Saint Quennu, kjer se je bil naselil kot krojnik in je zbiral čunje in stare predmete. Živel je pod eno streho z neko žensko, ki ga je ostrbovala. Na Rodinov poziv sta se oba skupaj preselila v Meudon, kjer sta si zgradila majhno hišico v parku poleg ateljeja. Uredila sta si pravcato zajeto in perutninsko farmo, kar je bilo v nepopisnem kontrastu z nesmrtnimi deli v Rodinovi delovnici. Po smrti svoje matere, ki je umrla pred Rodinom, je podedoval Avgust Beuret majhno rento, ki mu je omogočala skromno obstoj. Teda bil je nemirna narava in je šel zopet v tovarnico. Pred dve letoma mu je umrla žena, zdaj pa je šel za njo tudi sam, neopake-

DVE ŽENI SE POTEKUJETA ZA SLUŽBO KRVNIKA

Služba madžarskega krvnika je zaradi nasilstva blvskega krvnika Kovasa prazna. Kandidati za to mesto se oglašajo vsak dan. Med njimi sta tudi dve ženski, in sicer je prva prosilka žena nekoga mešarja, druga pa bivša umetnica na trapezu.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vse naše dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljša poizkušila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

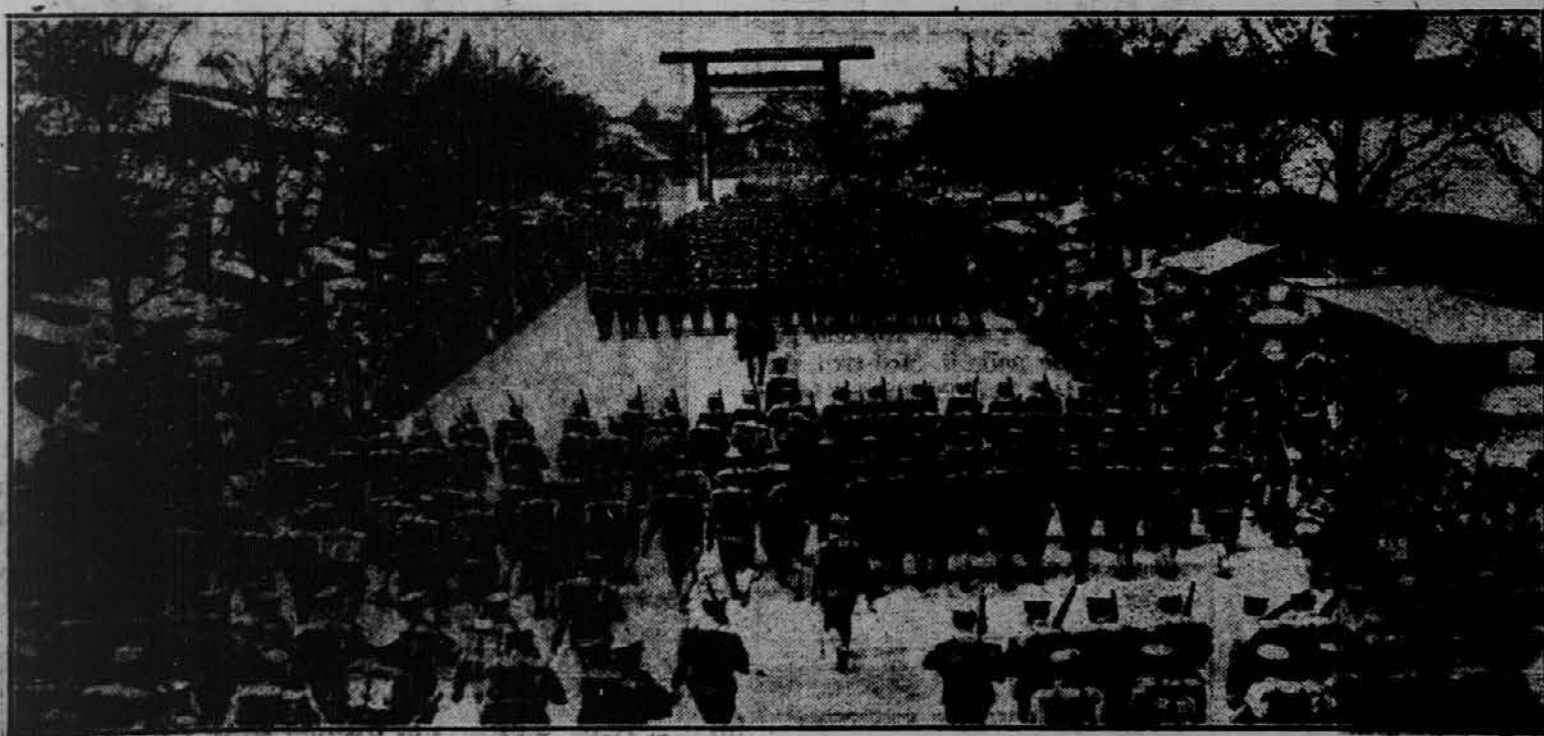
Mi preskrbimo vse, bodiši prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanja potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavlani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zaočavljamo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 216 West 18th Street New York, N. Y.

JAPONSKA RAZKAZUJE SVOJO VOJNO SILO

Japonski militaristi porabijo vsa ko-priliko, da vzbujaajo v prebivalstvu militaristični duh. Vojaške parade, kakoršne vidite na sliki, so v glavnem mestu Japonsko skoro na dnevnem redu.

OGROMNA SOLNČNA PEGA

Ameriški zvezdoslovci so opazili na soncu ogromno pego, široko 16.000 milj. To je prva pega v seriji solnčnih peg, ki se bodo pojavljale v prihodnjih 12 letih. Zvezdoslovci pravijo, da bodo posledice te pege na zemlji silne nevihte, hudi nalivi, električne motnje in izpremembe podnebja velikega obsega. Ogromna solnčna pega se vidi dobro tudi z manjšim daljnogledom. Za pot čez solčno površino bo rabila 12 dni in ta čas bomo čutili njene posledice na zemlji. Astronom milške univerze dr. E. Linslep je označil solnčno pego kot solnčni tornado v dvakratnem premeru naše zemlje, premikajoč se s silno brzino. Ker je verjetno, da se bo solnčna pega pri prehodu čez ekvator povečala, jo bomo lahko videli tudi s prostim očesom.

Prva posledica te ogromne solnčne pege na naši zemlji bo veliko število električnih statičnih motenj, ki jih beležijo radio operaterji. Po mnenju astronomov je ta solnčna pega največja, kar se jih kdaj opazovali na soncu.

POŠAST LAKOTE VSTAJA

April je minul v Rumuniji brez dežja, kar je poslabšalo izgleda za kolikaj ugodno žitno letino. Bukareška vlada je zategadelj odredila, da se mora ustaviti izvoz žita iz države. Enake ukrepe pripravlja tudi bolgarska vlada, kajti tudi Bolgarija silno trpi zaradi suše in se boji, da ne bo pridelala kruha niti za lastno potrebo. Setev v veliki meri niti ni priklila iz zemlje, kjer pa je priklila, je pozneje zamrla, ker ni imela potrebne moče.

V Rumuniji je zavoljo tega položaja naravnost katastrofalno. Zimska setev je skoro povsod odpovedala. Koruza ni niti vzkliła, enako tudi grah, oves in drugi posevki. Pšenica je slabotna in še jo duši siven plevel. Rumunski kmetje pri-povedujejo, da ni njih dežla, odkar pomnijo, imela takšne suše in da bo letos zaradi slabih izgledov na žitno letino, prav gotovo zavladala lakota.

Rumunska vlada je že storila preventivne ukrepe, da ostanje doma vse žitarice, ki jih imajo v skladiščih od lanskega leta. Strogo je prepovedala izvoz pšenice in fižola. Peki ne smejo posli belega kruha in morajo mešati pšenično moko z drugovrstnimi zrnčki. Vse zaloge zrnja in koruze bo letos zasleda država, ki je tudi storila potrebne korake, da dobi nekaj pšenice iz Brazilije in Argentine.

ŠUNKA ZA UZORNO ZAKONSKO ŽIVLJENJE

Lep star običaj se je ohranil v Angliji, kjer vzpodbujajo zakon-ce, da žive složno, da se ne prepirajo, da se medsebojno ne sumničijo, zlasti pa, da se ne pretepajo. Ceremonija pod imenom "drumow filth" je prastara navada iz časov, ko še ni bilo ločitev, ko neveste in ženini še niso govorili, da se vzamejo, obenem pa že odpirali vrata k ločitvi, če bi bil zakon ne-

srečen. Ta angleški običaj je združen z ustanovitvijo slavnostnega sodnega dvora, pred katerega morajo stopiti zakonci, ki hočejo biti nagrajeni za vzorno zakonsko življenje s šunko. Podvreči se mora strogemu zaslišanju. Priznati morajo, da jim ni žal, da so stopili v zakonski jarem, in dokazati, da so živeli celo leto složno, da ni bilo med njimi niti najmanjsega prepira.

Če je vse v redu, jim izroči predsednik sodnega dvora s pisanimi trakovi prevezano šunko in vse me-sto slavi srečne zakonce. Žal se je pa ta običaj v mnogih mestih že opustil, ker je prihajalo premalo zakoncev pred sodišče po nagrado za vzorno zakonsko življenje. Milili bi o nas, so govorili zakonci, da smo taki reveži, da brez šunke ne moremo živeti. Neka prepirljiva žena je dejala možu: — Saj lah-

ko sama kupiva šunko, mar ne? — Da, toda ti kupuješ marsikaj, česar ne potrebuješ. — je odgovoril mož in že sta si bila v laseh. Tako sta se morala za šunko obrisati pod nosom.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Povesti in Romani:

Agitator (Keruš) broš.	30	Lucifer 1.	Študent naj bo, V. sv.	33
Andrej Hofer 50		Marjetica 50	Sveča Notburga 35	
Beneška vedečevalka 35		Materina srce 50	Spilje, male povesti 35	
Belgrajski bliser 35		Moje življenje 75	Stezeledec 30	
Beli mecesen 40		Mali Lord 80	Sopek Samotarke 35	
Bele noči, mali junak 60		Milijonar brez denarja 75	Sveča noč 30	
Božično darovi 35			Svetlobe in sence 120	
Božja pot na Bledu 20		Maron, krščanski deček iz Libana 25	Slike (Meško) 60	
Božja pot na Šmarni gori 20			Spake, humoreska, trda vez.	90
Cankar: 70		Mladih zankarčev lastni životopi 75	SHAKESPEAREVA DELA: Machbet, trdo vez.	90
Gresnik Lenard, broš. 70			broširano 70	
Mimo življenja 90		Milinarjev Janez 50	Othelo 70	
Moje življenje 75		Musolino 40	Sen Kresne noči 70	
Romantične duše 60		Mrtvi Gostanj 35		
Balkansko-Turška vojska 80		Mali Klataci 70		
Balkanska vojska, s slikami 25		Mesija 50		
Boj in zmaga, povest 20		Malenkosti (Ivan Albrecht) 25		
Blagajna Velikega vojvode 60				
Burška vojska 40		Mladim srcem. Zbirka povesti za slovensko mladino 25		
Beatin dnevnik 60				
Čarovnica 25		Možje 1.50		
Cvetina Borogradska 45		Na različnih potih 40		
Cvetke 25		Notarjev nos, humoreska 35		
Čebelica 25		Narod, ki izmira 40		
Črčice iz življenja na kmetih 35		Naša vas, II. del, 9 povesti 90		
Drobiz, in razne povesti —		Nova Erotika, trdo vez 70		
Spisal Milčinski 60		Naša leta, trda vez 70		
Dekle Eliza 40		broširana 50		
Dalmatinske povesti 35		Na Indijskih otokih 50		
Dolga roka 50		Naši ljudje 40		
De Ohrida in Bitolja 70		Nekaj iz ruske zgodovine 35		
Dali z orodjem 50				
Dve sliki: — Njiva; Starša (Meško) 60		Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka 1.50		
Devica Oravanka 50				
Duhovni boj 50		Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka 25		
Duška je pravil; Martina in šurateljčki 40		Okraj pravega 30		
Elizabeta 35		Odčitje Amerike, trdo vezano 60		
Fabjola ali otroci v Katabombah 45		mehko vezano 50		
Fran Barov Trnava 35		Praprotanove zgodbe 35		
Filozofska zgodba 50		Pasti in zamki 25		
Fra Divolet 50		Pater Skajetan 1.		
Gospodarska sveta 40		Pingvinški otok 60		
Gostilna v stari Ljubljani 60		Povest o sedmih obetih 50		
Grška Mytologija 1.		Pravica mladina 50		
Gumari 75		Pabriki iz Rota (Albrecht) 25		
Gumari v oblačih 30		Parliški zidar 35		
Hadi Murat (Tolstoj) 40		Priljubljeni, povest 60		
Hektorjev moč 50		*edigalce 25		
Hedrika 40				
Hodi čast, Stago dabo, veselogra 75		Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano 1.		
Hudina (Kmetova) 40				
Hudo Brezno (II. sv.) 35		Po strani klobuk 50		
Humorika, Gročanka in Satiro, vezano 30		Plat avona 40		
broširano 60		Pri obrici 40		
Izlet g. Brezno 120		Prat božji 30		
Izbrani spisi dr. H. Dolana 60		Čalira, povest iz irske junake dobo 30		
Iz tajnosti prirode 50		bo 30		
Iz modernega sveta, trdo vez.		Po gorah in dolinah 60		
1.60		Pol litra vpravca 60		
Izbrani spisi dr. Ivan Menežger: 2 zvezka 1.50		Poslednji Mehikanec 30		
Igralica, broširano 30		Pravilice H. Majar 30		
Igralica 75		Predizbrani, Prebrni in drugi svet-sliki v gramofonu 25		
Jagnje 30		Prigodbe čebelice Maje, trda vez 1.		
Janko in Metka (za otroke) 30		Pišce solivka, trda vez 75		
Jernaš Zmagovatelj, Med glasovi 50		Prod nevihte 35		
Jutri (Strug) trdo vez 75		Popotniki 60		
broš. 60		Poznavna Boga 30		
Jurčičevi spisi: Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih 10.		Pirhi 30		
6. zvezek: Dr. Zober — Tagomir broširano 75		Povodnj 30		
Juan Iliacirja (Povesti iz španskega življenja 50		Prilki Judek 25		
Kako se sam jaz ukal (Alešovec) I. zvezek 60		Prisega Hurovskega glavarja 30		
Kako se sam so jaz ukal (Alešovec) II. sv. 60		Pravilice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40		
Kako se sam so jaz ukal (Alešovec) III. zvezek 60		2. zvezek 40		
Korejska brata, povest iz misijonov v Koreji 30		Prve mod Indijanci 30		
Krvna osveta 30		Preganjanje indijanskih misijonar-jov 30		
Kmetički punt (Senca) 60		Robinson 50		
Kuhinja pri kraljevi gosli ostel 50		Robinson Crusoe 60		
Kaj se je Markara omejalo 25		Revolucija na Portugalskem 30		
Kamiki 60		Rdeča in bela vrtnica, povest 30		
Krišev pot patra Kupljenika 70		Rdeča megla 70		
Kaj se je izmislil dr. Oks 45		Slovenski kaljivec 40		
Levstikovih črni spisi 30		Slovenski Robinson, trd. vez.		
1. sv. Pesmi: Ode in elegije; Sonetje; Romane; balade in legende; Tolmač (Levstik) 70		75		
5. sv. Silna Levstika in njegove kritike in polemike 70		Stroč Tomova kočja 50		
Ljubljanske slike, Hissi lastnik, Trgovci, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostilničar, Klepetulja, Natakara, Duhovnik, itd. 60		Snočki invalid 35		
		Skoki sirno Indijo 50		
		Sanjska knjiga, mala 60		
		Sanjska knjiga, velika 90		
		Spominal Jugoslavanskega dobrovoljca, 1914-1918 1.25		
		Sredozemci, trd. vez. 60		
		broš. 40		
		Strahote vojne 50		
		Stiri smrti, 4. zv. 35		
		Stanley v Afriki 50		
		Spomina znanega potovalca 1.50		
		Stritarjeva Antologija, broš. 80		
		Sisto Seta, povest iz Abruce 35		
		Sin medvedjega lovca, Potopisan roman 30		

KRATKA DNEVNA ZGODBA

TILL WIEDERSKIN:

KLOBUČEK

Eva potrebuje klobuček. Že davno. Saj res ne more več hoditi v stari, ogoljeni baskički čepici. Kupiti si mora majhen črn slamiček. "Tak je pokupen, modern in predvsem primeren za vse slušaje," pravi mati. "Nositi ga moreš vso pomlad do poletja. In črno pristojna tako za podnevi kakor za večer."

"Da, mamica, izberem si čeden črn slamiček. Nekaj apartnega," pravi mati. "Nositi ga moreš vso pomlad do poletja. In črno pristojna tako za podnevi kakor za večer."

"Ti, Evica, saj veš, kaj ne, koliko smeš izdati?"

Eva ve. Odklaja. Napoti se počasi po živahnih prometnih ulicah proti mirnejšemu delu mesta kajti ne mara kupovati v velikih modnih trgovinah. Najbolje kupi človek v kakem majhnem odličnem salonu za klobuke. Glej, tu je "Modest Yvonne". Mirno, umirjeno, kakor prava dama stopi Eva v salon.

"Dobro dan, gospodična! Kaj izvolite, milostljiva gospodična?"

Zadovoljno si deje Eva: primeren, dostojna potreba.

"Rada bi črn slamiček. Nekaj okusnega, gospodična. Vi to že razumete."

Gospodična razume. Iz ozadja pride dekle in z vseh stojev nosi vkup modele. Gospodična, ki streže, je, kakor to treba, vsak hip vsa zavzeta. Eva se ne navdušuje. Toda potreba je v malih prodajalnah je vztrajna.

Gospodična ki streže, vzame jako okusen slamiček, ki se srebrno preliva.

"Ah, tega ne," se brani Eva skoro užaljena, ker so pozabili, da želi črn slamiček.

"Dovolite, gospodična, samo da vidimo, kako vam pristaja oblika," pravi prodajalka in slamiček je že na Evini glavi.

"Prosim, gospodična, blagovoli te pogledati, krasno, izvrstno! Sijajno! Ta linija in ti temni lasje in te temne oči!"

Eva molči zatopljena v svojo podobo v ogledalu. Sama sebi mora priznati da je videti kakor grofica. Kaj, ko bi kupila ta slamiček! Od razburjenja ji zapolnje sree. Mati bi jo gotovo ozmerjala. Mimogrede bi se mogla kaj dan kupiti še črn slamiček. Če le dvakrat, trikrat ne gre v kavarno, pa si toliko prihrani. Kako čudovito izgleda! Kakor prava plenkinja! Ali ni v zadnjem filmu nosila filmska zvezda podobnega klobuka? No, bomo videli! To bo odločilo.

"Vzemem ga!"

"Dobro, gospodična! Stane štiri-deset mark."

Evi postane naenkrat vroče. Nako- to jo sree mrz. Strašno! Kaj zdaj! Vprašati bi morala preje. Ne! Dovolj je tega vpraševanja za vsako stvar. Ona ljubi odločnost. A ipak! Kako naj se zmaže iz tega položaja! Da bi povedala: predra-

go mi je? Za nič ne. Ohraniti mora svojo uglednost.

"Morebiti bi vam poslali model z računom na dom?" vpraša gospodična, ki je opazila zadrego kupovalke, a jo je drugače tolmčila.

"Oh, prosim! Erna Walter, Friederikova 10."

Zabeložili so naslov. Pospremili Evi najljubše do vrat. Eva je šla polagoma čez ulico. Ni več dama. Preprosta je in skromna. V neki veliki prodajalni si kupi enostaven črn slamiček. Mama bo s tem nakupom zadovoljna.

"Res je prav prikupen, Evica, a razen tega skoraj zastoj."

Eva vdana v usodo sede za mizo in krog usten ji igra komaj vi- den smehljaj. Že se zanima za večerjo.

V tem času pa teka neka vajen- ka v Friederikovi ulici št. 10 po stopnišnih gori in dol in zaman išče gospodično "Erno Walter". Skr- bi jo, kako jo ozmerjajo v trgovini, ker ni znala najti tako sijajne od- jemke...

KOLIKO ČASA SME GOVORITI TAŠČA

V Budimpešti se je vršila pred nekaj dnevi zanimiva razprava, ki utesne zanimati mlade zakonce. Nedavno se je namreč v madžarski prestolnici poročil mlad par. Še pred poroko je bilo sklenjeno, da bo nevestina mati stanovala pri zakoncih, kmalu po poroki pa je bil ogenj v strelhi. Mladi mož je namreč uvidel, da s taščo ni mogoče spajati. Neprestano je sukala jezik, napoti ji je bila vsaka stvar v hiši in zanimala se je za vse za- vede mladih zakoncev. Zeta je imela pod strogo kontrolo.

Naposlled je mož izprevidel, da tako ne pojde dalje in nasvetoval je tašči, naj se umakne iz hiše. Ker pa je naletel na gluha ušesa, je vložil tožbo, ki je zbudila precej veselo ti. Sodnik kot dober psiholo- g in najbrž praktično dovolj iz- kušen, je postavil zanimiva vpra- šanja: Kdaj začne zjutraj tašča govoriti, kdajneha govoriti, kdaj si privoščijo eventuelni odmor, kdaj ho-

di spat in kdaj zjutraj vstaja, kdaj sta lahko zakonce sama?

Na podlagi odgovorov je sodnik končno salomonsko razsodil, da sme tašča kolikor mogoče malo govoriti, v mlada zakonce in njune zade- ve se pa sploh ne sme vmešavati. Z obsodbo pa zet ni bil zadovoljen. Zahteval je namreč, naj sodnik na- tačno določi, kdaj sme tašča govo- riti, zakaj v nasprotnem primeru bodo prepri zopet na dnevnem re- du. Sodnik je pristal tudi na to za- ltevo in ponovno razsodil: "Tašča, ki živi pri svojem zetu, je popolno- ma zadosti govorila, če zjutraj po- zdravi "Dobro jutro", zvečer pa vošči "Lahko noč!" Drugače ima pa pravico do govora samo v pri- meru, če jo kdo kaj vpraša." Baje je tašča odšla z dolgim nosom...

Advertise in
"Glas Naroda"

ZARO AGA SE JE DAL POMLADITI

Najstarejši mož sveta, 160-letni Turek Zaro Aga, si menda še ni opomogel od turneje po Ameriki, kjer so se ljudje kar trgali zanj, ker so ga hoteli vsi videti. Po po- vratku iz Amerike je dejal svoji ženi, da bi se dal raje ločiti, nego prenašati vse ono laskanje in do- brikanje, ki mu ga je pripravila takrat po dolgi ločitvi ljubeča ži- na. Zaro Aga je pa nenadno izgu- bil ženo, umrla mu je in ostal je sam. In kakor je že navada pri ne- polarnih ljudeh, so ga takoj obka- lili postrežljivci in tudi vsiljivi lju- dije, od vseh strani so prihajale la- skave penudbe mladim in priletnim nevest, ki so se ponujale stareu, češ, da bi mu rade prožile roko, da bo mogel živeti z njihovo pomočjo vsaj še nekaj desetletij. Morda se je njegovo srce že omehčalo, morda se šele bo, kdo ve. Zdaj pa prihaja iz Carigrada vest, da je dal Zaro Aga pomladiti.

Znani pomlajevalci prof. Voro- nov je baje prispeval v Carigrad, kjer je nekemu zdravniku poja- snil, kako naj po njegovi pomlaje- valni metodi pomladi Zaro Aga. Sam pomlajevalne operacije ni na- pravil, ker ni imel časa za to. Ope- racija se je baje posrečila in Zaro Aga leži v bolnici, kjer čaka, kaj vse mu prinese nova mladost.

Turški Metuzalem boče biti re- snično mlad, ne samo, da bi čutil v sebi nove sile, temveč tudi na zu- naj. Na nečim emarici ima cele ku- pe pisem, v katerih se mu ponuja- jo neveste. Med njimi je baje tudi pismo neke milijonarke, ki vabi Zaro Aga nazaj v Ameriko, ker se je do nuse začel ljubiti vanj. Kar ne more ga pozabiti, tako ji je pri- sttel k sreči. Zaro Aga rad čita to pismo, zadovoljno se smehlja, toda navdušenja ne kaže za ženetev no- be, nega. Spominja se bogate Ameri- čanke, za ženo je pa noče. Pravi, da je nekoliko predebel. Najsta- rejši mož sveta ima raje bolj suh- ljate in zlatolasko, dolarske prin- cesa ima pa črne lase.

Tako leži 160-letni stari v bol- nici in zre sanjavo skozi okna v probujajočo se naravo, ki ga kliče in vabi v novo življenje, čeprav bi moral že davno trohneti v zemlji, da ni napravila narava pri njem redke izjeme. Morda so se hoteli turški listi samo pošaliti, ko poro- čajo o njegovi pomladitvi, morda je pa tudi resnična vest, da je ho- tel Voronov na najstarejšem mo- žu sveta pokazati, kako učinkovita je njegova pomlajevalna metoda.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

155

Truš se je takoj zopet začel, čim je iz- ginil mrtvaški spreved ljudem izpred oči. Voza sta krenila naprej.

Na eni strani sta voznika priganjala ko- nje; pokala z biči in kričala na ljudi, ki so bili zagrabil pot, na drugi strani so se pa zijala gnetla okrog vozov in se ju oprijema- la.

Dolgo je trajalo, predno so se začeli na- kričani in utrujeni radovedneži razhajati. Toda v vsaki živahnjejši ulici so se zbirale nove množice radovednežev okrog vozov, ponavljale so se enake nesramne kretnje, psolve in zasmehovanje.

Zdelo se je, da so vojaki veseli tega ne- pričakovanega spremstva. Smejali so se kot bi hoteli s svojim smehom vzpodbujati zijala k še večjim drznostim in grobostim.

Niti plemičev ni bilo sram opazovati z balkonov te prizore; pasli so radovednost kot da gre za pustne šeme.

Prav malo je manjkalo, pa bi bili ploska- li radovednežem in lahkoživkam, ki so se tako navdušeno psovali in zasmehovali.

To je trajalo vso pot skozi mesto do vrat Saint Honore.

Tam je pa nastala tišina. In čim so imeli vrata za seboj, so potegnili konji hitreje, ne da bi voznika popustila vajeti.

In tedaj so se pomirile tudi vse ženske. Ene so sede na klopcah, druge pa kar na dnu voza.

Nekatere, večinoma mlajše, so vpraševale kako dolgo se bodo vozile do Havra. Starej- še in premetenejše so pa začele izzivati biri- če in stražo v nadi, da bodo koga ujele v svoje mreže.

In vojaki, ki so se vedno pogostje ustav- ljali v krčmah, so postajali tem vsiljivejši, čim bolj se je bližala noč.

Marjana ni mogla gledati teh izbruhov razuzdanosti, stisnila se je v kot voza in mol- čala.

Edina med vsemi je odklanjala trpko vi- no, ki so ga prinašali krčmarji na postojan- kah v loncih in ki so ga lahkoživke slastno pile.

Družice so se ji smejale:

— Ah, če si že zdaj čemerna, — je dejala z njo zvezana žensčina, — te pa obžalujem, deklina, kajti tvoje čemernosti ne bo tako kmalu konce.

— Saj nisem čemerna, — je odgovorila Marjana; potem se je pa naglo ozrla okrog sebe in pripomnila prestrašeno:

— Kaj?... Skozi Manty potujemo?... — Da, tu ni druge poti... Ježi te, mala, da se malo ustavljamo, mene pa prav nič... in jaz zlezem z voza, da si malo prtegnem noge.

— Torej se ustavimo... v Manty? — je vprašala Marjana v strahu.

— Ne baš tam, pač pa čisto blizu v oko- lici, v krčmi "Pri črnem mačku"... O!... poznam dobro ta kraj... malo sem tam tudi kradla.

Marjana je zadržala. Te krčme se je do- bro spominjala. Spominjala se je dobro mačka ki se je lepo gugal in kadar je veter majal pločevinasti ščit, se je slišalo kot da maček mijavka.

Spominjala se je tudi stare tete, ki jo je v tem kraju vzgojila.

Spominjala se je vsega, čeprav je zapu- stila ta kraj kot dete; hišica tete Bauthie- rove je stala tik krčme... Kot dete se je Marjana igrala s krčmarjevo hčerko, ki je bridko plakala, ko je morala njena prija- teljica v Pariz s trebuhom za kruhom.

Nekaj let je pisala teti. Potem je pa pri- šel Jakob in pozabila je na ves svet. A po- zneje... si ni več upala pisati dobri pošteni ženi.

In zdaj pojde skozi ta kraj... mimo zna- ne krčme... tik mimo hišice, skrite med ko- šatimi topoli ob cesti.

O, kako ji je utripalo srce pri tej misli!

— Kri ti pa je, da se tako treseš? — jo je vprašala z njo zvezana zločinka; — če te trese mrzlca, porečem seržantu, naj po- sa- di k meni drugo. Nočem biti skupaj z bol- no... človek se okuži...

— Ne bojte se, saj ni nič ni.

— Tem boljje...

Potem je prekinil pogovor prihod seržan- ta, ki je dejal zvezanima:

— Na, zdaj pa le tiho! Tu so pošteni lju- dje, ki spe tu v tem gnezdu... Treba se je ozirati na nje... Petje je prepovedano... ste razumele!

Zavladal je zopet mir in slišalo se je samo zamolklo škripanje koles.

Čez nekaj časa je seržant zaklical vozni- ku:

— Halo, Jene Petre, poženi kar se da tja do onele luči!

— To je Manty, gospod seržant.

— Vem... Moramo se malo pomeniti s kupicami očeta Francoisa...

— Krčmarja "Pri črnem mačku". Vem, ta ima izborna kapljico...

Marjana je slučajno slišala voznikove be- sede. Od strahu je zatrepetala. Ni se pa pre- maknila, da bi ne zbudila speče družice.

Nesrečnica je upala, da pojde vse gladko in srečno. A glej, usolno naključje je pri- šlo, ko se je najmanj nadejala.

Vozova sta naglo drdrala naprej.

— Vidi se, da ste žejni, mojster, — se je zasmel eden izmed biričev. — Bič se vam nič ne smili, konja pa tudi ne.

— Mrhi leni!... Hi, mrhi!... Kaj ne vo- hata sena, ki vaju čaka tam doli?

In voznik Jean Peter je krepko švrknul z bičem po konjih.

Kmalu je drdranje koles po tlakovani ce- sti pričelo, da so prispeli v Manty.

Vozili so skozi mesto z nezmanjšano hi- trostjo, da bi prispeli čim prej na drugo stran.

— Še nekaj udarecev z bičem, pa smo pri krčmi, — je dejal seržant. — Vrata že vi- dim.

— Hi... hi!... je kričal voznik.

Konji so se malo zapaketali s kopiti, po- tem so se pa ustavili pred krčmo "Pri čr- nem mačku"

— Stoj! — je zaklical seržant.

Potem se je pa obrnil k zvezanim lahko- živkam, rekoč:

— Tiste, ki hočejo malo pretegniti noge, naj izstopijo; če si hoče katera izplahiti grlo, naj dvigne roko; tiste, ki ničesar ne potrebujejo, naj pa ostanejo v vozu... Ste razumele?

Takoj so vse dvignile roke in zvezane lah- koživke so med silnim vriščem poskakale iz vozov.

— No, mala! — je vzkliknila njena dru- žica, ki se je tisti hip zbudila, — jaz hočem izstopiti.

— O, prosim vas, ostanite tu... Ali ne morete prositi, da bi vam prinesli pijačo sem?

— Ta je pa dobra!... Še na misel naj vam ne pride, gospodična; mravlje imam v no- gah. Hajdi na zrak, če se ti ljubi!

— Prosim vas... je poskusila Marjana znova pregovoriti svojo družico.

— Izstopiti hočem, ti pravim.

Govorila je tako glasno, da je prihitel seržant, misleč, da je nastal prepir.

Vse žene in dekleta so planile med hu- ronskim vriščem v krčmo.

— Kaj pa to pomeni? — je vprašal ser- žant Marjano.

— Tale gospodična noče izstopiti z me- noj, — je odgovorila Marjanina družica.

— Zakaj pa ne, lepota? — se je začudil seržant in prijel Marjano za roko.

(Dalje prihodnjič.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo le- pih romanov slovenskih in tu- jih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna
"Glas Naroda"

VAŽNO za IZLETNIKE KI SE NAMERAVAJO UDELEŽITI IZLETA OB ATLANTIŠKI OBALI NA OTOKE ZAPADNE INDIJE

Vse večje parobrodne družbe določijo ob času počitnic več svojih najboljših parnikov za kratke izlete v mesecih junij, julij, avgust in september. Na takih izletih je za potnike vse preskrbljeno. Imajo lepe sobe za spati in izvrstno hrano na parnikih ter je tudi cvse preskrbljeno na suhem. Za vse je všteto v cenah. Taki izleti so prav priporočljivi za stariše, ki imajo otroke v šoli in jim je mogoče, da sebi in otrokom privoščijo malo oddiha in razvedrila, da marsi- kaj vidijo in sicer za mal denar, kar bi drugače težko. Izleti so tudi primerni za kako družbo prijateljev.

NORTH GERMAN LLOYD ima več svojih parnikov določenih za izlete v Nassau in Bermuda, ki trajajo za tla in nazaj osem in pol dne. Cena je \$85.— za odraslo osebo in več.

CUNARD LINE je določila svoj znani parnik "Mauretania" za iz- lete v Trinidad, Curacao, Colon do Havana, Cuba. Ti izleti trajajo 13 dni in cena za osebo je od \$133.— in naprej. Všteto je vse. Parnik odhaja iz New Yorka 7. in 21. JULIJA; 4. in 20. AVGU- STA in 8. SEPTEMBRA.

Za vse te izlete je fino preskrbljeno, da imajo potniki lepe sobe, najboljša hrano in dovolj vsa- kovernega razvedrila, tako, da bo tak izlet vsakemu ostal dolgo v dobrem spominu. — Pro- stori se hitro zapolnijo, zato pišite za vsa pojasnila takoj na:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street, New York, N. Y.

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI

Na močnem papirju s plat- ninami pregled 7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:

Dravska Banovina 30
Ljubljanske in mariborske
oblasti 30
Pohorje, Kozjak 30

CANADA

..... 40

ZDRUŽENIH DRŽAV

VELIKI 40
MALI 15

NOVA EVROPA

..... 60

ZEMLJEVIDI POSAMEZ- NIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona,
Colorado, Kansas, Kentucky,
Tennessee, Oklahoma, Indiana,
Montana, Mississippi, Washing-
ton, Wyoming 25

Illinois, Pennsylvania, Minne-
sota, Michigan, Wisconsin,
West Virginia, Ohio, New
York, Virginia 40

Naročilom je priložiti denar, hodi-
sl v gotovini, Money Order ali
poštno znamke po 1 ali 2 centa.
Če pošljete gotovino, rekomandi-
rajte pismo.

KNJIGARNA
"GLAS NARODA"
216 W. 18 Street
New York, N. Y.

MARIJA

ROMAN IZ
ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. N.

46

Po kratkem omahovanju pravi:
— Dobro Mitzi, peljite gospoda doktorja v sprejemno sobo; pridem takoj.

Ko Mitzi bžine, pritisne Marija roke na srce in premišljuje, kaj naj bi sedaj rekla.

Misli si, da je najbrže prišel, da bi na kak način pojasnil, zakaj je Miss Vautham z njim prišla iz njegovega stanovanja. To se je moglo zgoditi samo, ako je bila njegova zaročenka.

Mislila je tedaj biti trdna in mirna; z nobeno potezo svojega obraza se ni smela dediti, kako trpi. Njen ponos ji mora pomagati. Toda potem ga je hotela vprašati, kako je zopet prišel v posest svojega prebivališča.

Še enkrat globoko vdihne in gre samo v sprejemno sobo. Dewart se ni sedel, temveč je stal pred njo, ki je visela na steni. Ko Marija vstopi, se Dewart obrne ter se ji uljudno prikloni.

— Oprostite, milostljiva gospica, da se niso pri vas zgledali. Toda, ko sem slišal, da vašega očeta ni doma nisem mogel opustiti priložnosti, da bi z vami govoril nekaj besed.

Marija se mu prikloni ter sede na stol njemu nasproti, ko mu že prej z roko odkaže stol.

— Pozdravljam vas, gospod doktor in me veseli, da morem tudi jaz z vami govoriti nekaj besed.

— Potem pa prosim, milostljiva gospica, da vi najprej govorite. Kaj mi imate povedati?

Marija krčevito stisne roke kot bi potrebovala kako oporo.

— Najprej najvažnejše, gospod doktor — kako ste zopet prišli v posest svojega prebivališča?

Dewart jo prestrašen pogleda.

— Ali tega ne veste?

Marija zmuje z glavo.

— Potem vas ne bi o tem vprašala, — odgovori mirno. In pri tem izgleda s svojim bledim obrazom in tresočimi ustnicami tako ginljiva, da se Dewartu skrči srce, toda ponosno se vzravna in reče:

— Zahvalam se ga pač nazaj od moža, kateremu ste ga dali — kot znak ljubezni.

Marija ga pogleda bolj začudeno kot pa preplašeno.

— Ne razumem vas!

— Torej, kot svojo lastnino sem ga zahteval od Wendlerja, kajti dal sem ga samo vam, da bi vas kot čudodelen prstan varoval. Seveda mi nikakor ni bilo po volji, da bi ta človek nosil ta prstan.

Marija si vsa zmedena potegne z roko preko oči.

— Gospod doktor govorite v ugankah! Kako more priti Wendler do tega, da nosi vaš prstan?

Dewart skomigne z rameni.

— Vem, da ste mu prepovedali, da javno nosi prstan. Toda imel ga je na roki, in ko ga vprašam, kako je prišel do prstana, mi pravi, medtem ko prstan še enkrat poljubi, da ga je dobil od vas v znak ljubezni.

Marija se ježno dvigne.

— Od mene?

— Seveda; sicer je samo rekel: od neke dame. Ker pa sem samo vam dal prstan, ga je mogel dobiti samo od vas.

Marija sklene roke kot molitvi.

— In — vi ste to verjeli? — ga vpraša s pridržanim glasom.

— Kako naj bi drugače? Saj je vendar mesil prstan? Moj Bog — govorite vendar — kako je prišel do prstana?

Marija omahne na stol.

— Prstan mi je na dan prihoda v Honolulu izgubil, ko sem se kopala.

In Marija mu pripoveduje matančno, kako se je zgodilo in kako je bila žalostna in prestrašena, ko prstana v senatoriju ni našla v kovčegu. Pove mu tudi, da je šla zopet na garnik, ko se je vrnil v Honolulu in da je s stewardko še enkrat pogledala kabino.

— Vse je bilo zastoj, — pripoveduje dalje, — in vsi čas sem imela težko srce, kajti vedela sem, da je bil prstan za vas zelo važen ker je na njem počival blagoslov vaše matere. Bala sem se, da bi vam to povedala, in sem vaše blado obnašanje proti meni smatrala za pravično kazen. Toda morete si misliti, kaj sem občutila, ko sem zagledala prstan na vaši roki, ko sem čakala na priložnost, da vam pojasnim, kako mi je prstan izgubil. V resnici sem mislila, da ga je njegova čarobna meč zopet pripeljala v vaše roke in da ste morali biti na meno zelo hudi, ker nisem bolj skrbno nanj pazila.

Dewart jo začuden gleda, nato pa se skloni naprej in pravi:

— Gospica Marija — ko bi vedeli, kaj se sedaj godi v meni! Tedaj pa Marija zamahne z roko.

— Sedaj je pozno, — pravi s pretresljivimi izrazi, — Wendlerju ste verjeli, ki pa je pri tem napravil grdo šalo, ali pa je nameraval še kaj hujšega. Naj vam tudi povem, da me je na parniku prosil za mojo roko, toda sem mu jo odrekla. Vi pa — vi ste mu verjeli — ter ste nato zapadli čarom Miss Vauthamove. Saj vam morem čestitati k vaši zaroki!

Pri tem se skuša sčimno smejati. Dewart pa bi ji mogel s poljubom odvrniti ta smeh. Globoko ginjen, ker je vedel, koliko trpi, jo prime z obema rokama ter jo pritegne k sebi.

— Vse to ni res, Marija; z Miss Vauthamovo sem ravno tako malo zaročen, kot je sama z Wendlerjem. Navzlic temu, kar ste mi, kot misli, prizadele, moje srce ni moglo nehati vas ljubiti. Neizmerno sem trpel pri misli, da vas bo Wendler na vožnji zasnil. Žel, da ste se pustili zapeljati pri misli, da boste rajše imeli bogate, ga moža kot pa revnega inženirja. Moj Bog, Marija, kaj so nama napravili, kakšne bolečine sva morala oba prenašati. In kako srečen sem, da se je zgodi čudež, za katerega sem prosil Boga, čudež, da ste zopet pred menoj nedolžna in čista.

Z dvomljivim upanjem ga pogleda Marija.

— Toda — saj sem vas vendar videla z Miss Vautham — priti iz vašega stanovanja.

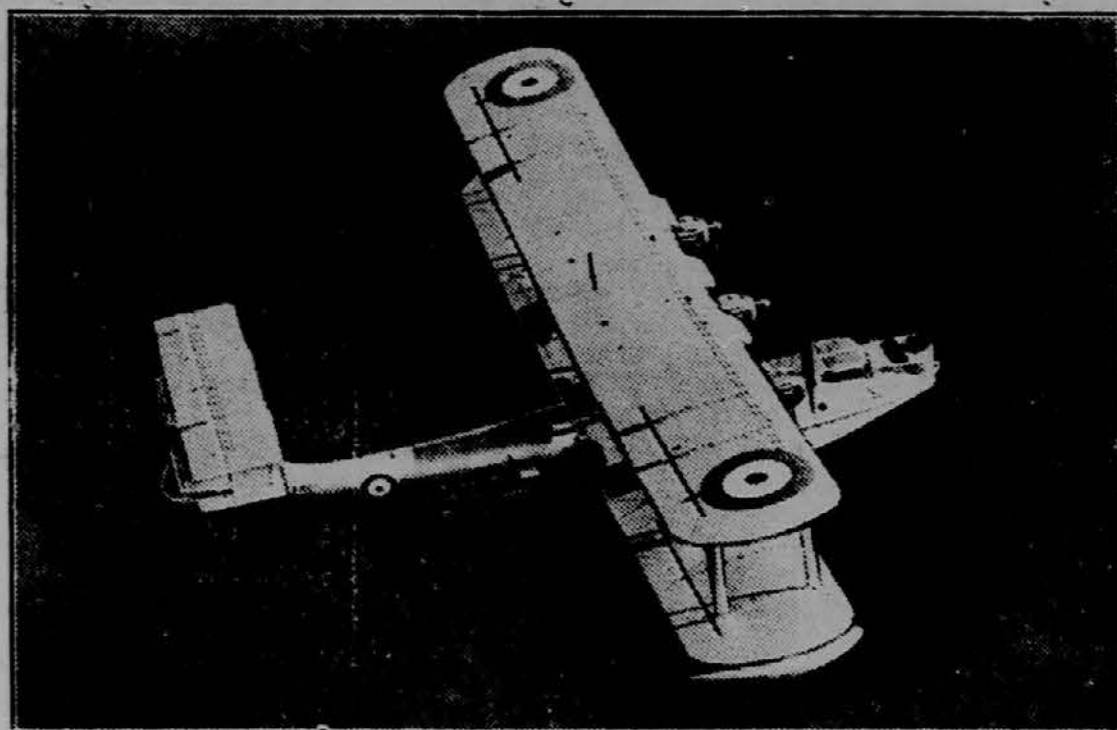
— Da Marija in da vas zopet pomirim in mi zopet verjamete in zaupate, moram o Miss Vautham vse odkriti, četudi mi je težko. Za vsako ceno me je namreč hotelo dobiti; in prišla je k meni ter mi je ponudila polovico svojega premoženja. Hotela je, da jo poročim. Tedaj pa sem ji rekel, da je moje srce za drugo. Marija — da — moje srce je bilo še vedno vaše, četudi sem vas imel za nezvesto. Miss Vautham in jaz sva za vedno opravila. Namignila pa mi je, da se bo sedaj poročila z drugim možem. Ali mi verjamete vse to, Marija?

Marija ga zaupno pogleda.

— Da — vse verjamem! — pravi tiho, pa določno in iskreno.

Dewart ji pogleda globoko v oči, jo pritisne k sebi ter jo vroče in iskreno poljubi. Za nekaj časa je izgubil svet okoli njih; oba sta vedela samo, da je konec vsemu trpljenju in da sta se zopet na-

NAJNOVEJŠI ANGLEŠKI VOJNI ZRAKOPLOV

je tak kot ga vidite na sliki. Anglija je zelo razburjena, ker Nemčija veča svojo zračno silo, in vsled tega noče zaostajati za njo.

šla. In ko se zopet zavesta iz blažene omotice, natakne Dewart zopet prstan na Marijin prst.

— Za vse čase! — pravi iskreno in jo zopet poljubi.

Tedaj pa se zopet spomni, kaj mu je napravil Wendler ter pravi razgret:

Moja prva pot bo k Wendlerju. Poklical ga bom na odgovor, ker je hladnokrvno spravljal v nesrečo tvojo in mojo srečo. Njegovi vzroki se mi zde precej prozorni; vedel je, da je nekaj med nama, hotel pa si je tebe pridobiti in mene odstraniti. Proti meni te je označil za nezvesto, da bi me tebi odtujil. In skoro bi se mu bilo posrečilo in ko bi svoje Marije ne ljubil tako zelo, bi bila v resnici za vedno ločena.

(Dalje prihodnjič)

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM
NAKRATKO NA DOPISNICI
SPOROČE SLOVENSKE NOVI
CE IZ NASELBINE.

— V soboto je po daljši bolezni preminila v Clevelandu Mary Poznik, rojena Smole. Zapušta za ljubčega soproga Albina in več sorodnikov. Rojena je bila v vasi Laze pri Bledu na Goranjskem, kjer zapušta eno sestro in dva brata ter več sorodnikov. V Ameriki je bivala 21 let.

— 28. maja bi se morala pričeti ponovna obravnava proti odvetniku William P. Clynu, ki je obdolžen, da je z avtomobilom povozil Mrs. Kováčič 25. marca v Clevelandu. Pri prvi obravnavi se porotniki niso mogli udeležiti. Pri prvi obravnavi je pričal William Bennett, da je videl, kako je Clyn zadel žensko. Ko je bil zopet klican za pričjo, se je proneslo, da je Bennett neznano kam izginil. Njegova žena je povedala, da je odšel v petek zjutraj na delo, potem se pa ni več vrnil domov.

— Slovenski slikar H. Gregory Perušek je prejel od Umetnostnega muzeja v Milwaukeeju ponovno povabilo, da tamkaj razstavi nekaj svojih del. Pomak se je vabilu odzval ter poslal tja 36 svojih najnovejših slik, med katerimi je več takih, ki so dobiče nagrade na drugih razstavah. Razstava v Milwaukeeju se odpravi začetkom junija in bo odprta 30 dni. Koncem junija bo Perušek

obiskal Milwaukee, Slovenski umetnik ima dvoje slik sedaj na razstavi tudi v Clevelandskem umetnostnem muzeju v zvezi z majsko razstavo clevelandskih slikarjev.

— Na Eveleth, Minn., je srečno prestala operacijo ugledna rojka Mrs. Repar. Upati je, da bo kmalu doma v krogu svoje družine.

— Na jako lep način je v Denver, Colo., obhajal sedemdesetletnico dobro znani rojak Anton Palečič.

Mr. Anton Palečič je bil rojen 20. maja 1864 v vasi Zales, št. 10, fara Sv. Trojice na Notranjskem. Prišel v Ameriko leta 1893 in sicer v Pueblo, Colo., odkoder je prišel potem v Denver. Potem je živel tudi v naselbinah Tooele, Utah, in Aspen, Colo., je zopet šel v Tooele v državi Utah in prišel nazaj, kjer se enkrat v Denver, kjer se nahaja zadnjih 15 let in je imel 12 otrok, od katerih živijo še trije sinovi in štiri hčere. En sin in tri hčere so poročeni, ostali so še samski.

IGRE

Beneški trgovci, Igrokovi v 5. dejanju 60
Cyran de Bergerac, Horčica komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 170
Edita, drama v 4. delu 70
Gospa z morja, 5. del 75
Lokalna televizija, 3. del 50
Marta, Semerj - Richmondu, 4. dejanju 30
Ob vojski, Igrokovi v štirih slikah 30
Toskove sajne na Mladavščem vóder, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 60
U. R. Drama v 3. dejanjih s predlogo, (Capek), vez. 45
Kevizer, 5. dejanju, trdo vezano 70
Za križ in svobodo, Igrokovi v 5. dejanjih 35
Ljudski oder:
3. sv. Po 12 letih, 4. dejanja 60
11. sv. Zapravljenec 60
12. sv. Skopuh 60
Zbirka ljudskih igar:
3. snopč. Mila pod zemljo, Sv. Neža, Nanje 60
13. snopč. Vankala, Smet Marije Devica, Marijin otrok 30
14. snopč. Sv. Boštjan, Jančka Devica, M. M. M. M. M. 30
15. snopč. Turki pred Dunajem, Fajola in Neža 30
16. snopč. Sv. Juri; Ljubec 30
Marijin otrok 30

Poziv!

Izdajanje lista je v svezih
z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi da bih razmer tako, priza deti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo na ročnino točno.

Uprava "G. N."

Iz Jugoslavije.

Tragedija dveh Slovencev v Zagrebu.

18. maj je bil v Zagrebu dan tragedij in samomorov. Zmčenje sta si končali dve mladi ženci, tretja se bori v bolnici s smrtjo, a zaradi odprave telesnega polda je poknavela mlada služkinja.

Pri Wohlmutu v Mošinski ulici v Zagrebu je bilo uslužbenca 27-letna Anka Kranje, rojena na Lokah pri Trbovljah. Ko je 18. maja zjutraj gospodinja služkinjo iskala, je ni našla nikjer. To se ji je čudno zdelo in obvestila je policijo ter ji dala podatke o služkinji. Medtem, ko je policija poizvedovala za Kranjevo, jo je gospodinja našla mrtvo v drugem nadstropju. Zastrupila se je s plinom.

Policija je našla v pralnici dve pisni, iz katerih je razviden povod dekletovega obupnega dejanja. Njen ljubček ji je telefoniral, če bi prišla v nedeljo na sestanek. Anka mu je odgovorila, da ne more, ker je zadržana v resnici je pa imela sestanek z nekim drugim fantom. V nedeljo jo je zalotil ljubček v družbi drugega in ji očital nezvestobo. Na Anjo je to porazno vplivalo in ko se je poslovila od svojega novega izvoljenca, je videla, da je tudi ta razočaran. Vsa obupana je odšla naravnost v pralnico in odprla plin.

Drugo pismo je nastavila na sesetsto Jelo, ki tudi živi v Zagrebu. V pismu jo prosi, naj ji tega koraka ne zamere, če, da ni bilo drugega izhoda, ker jo je fant tako razžalil pred drugimi in bi ji utegnil napraviti še večji skandal.

V Vožarski ulici v Zagrebu 43 je stanoval Sofer Gjuro Budila, ki je živel z 21-letno Emilko Begovo, s katero je imel tudi dva otroka. Faniki stari žive v Beogradu, kamor je nedavno odpotovala tudi Fanika, ki pustila svoja dva otroka tam. Ločitev od dečee je pa na njo tako vplivala, da je zavzela večjo količino oterve kisline. Prepeljali so jo v bolnico usmiljenih sester, vendar ni mnogo upanja, da bi okrevala.

Naročen umor.

Pred velikim senatom okrožnega sodišča v Osijeku se je zavarovala 62-letna Ana Doražnja iz Nuštarja, ki je pregovorila svojega mečaka kolarskega pomočnika Pavla Ručevića iz Buroveca pri Djakovu, da je umoril starke Rozo Mikočičevo v Djakovu, za katero je morala Doražnjewa skrbeti. 29. avgusta je Ručević razbil šipo v kuhinji umorjenke in se nato splazil v sobo, kjer je spečo starko toliko časa daval, da je izdihnila. Nato je vzel denarnico s 30 Din pobegnil. Morilec si kmalu nato prijel in povedal da ga je najhla teta, ki mu je za umor obljubila 2000 Din. Morilec je umrl med zaslišavanjem v preiskovalnem zaporu na posledične srčne kapi, a zločinska teta je bila te dni obsojena na dosmrtno ječo.

Ameriške metode zagrebških banditov.

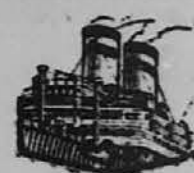
Te dni je zagrebška kriminalna policija v zadnjem trenutku preprečila roparski napad na znamenito veletrgovca Žigo Sterna in nje-

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PISITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TCVANJE

grovo rodbino. Stern velja za enega najbogatejših Zagrebčanov. Banditi so hoteli oboroženi vdreti v njegovo hišo, zvezali vse stanovalce in prisilili Sterna, da bi jim izročil denar. Glavni organizator roparskega napada je bil stari zločinec Rudolf Lipkovec. Banditi so zasnovali roparski napad po ameriških metodah. Policija jim je pa prišla na sled in je Lipkovec in njegovega pajdaša na Zrinskih ujetirala.

SHIPPING
NEWS

PRINC — FALSIFIKATOR IN SLEPAR

Budimpeštanski "Est Kurier" poroča, da je budimpeštansko kazensko sodišče izdalo tiraločo proti princu Ludviku Windischgratzu, znanemu ponarejevalcu francoskih frankov. Sleparski princ je poletel 1. 1930 na Dunaju in v Budimpešti egoljfal dunajskega trgovca Josefa Kohna. Čeprav je dejanje že več let staro, doslej ni bilo mogoče pozvati sleparja na odgovornost, ker se pri vsakem poizvedovanju sliši, da živi v izemstvu. "Esti Kurier" pa ugotavlja, da se princ mudi na Madžarskem, kjer se spretno skriva, da ne bi prišel v roke pravici.

Josef Kohnu je princ Windischgratz natvezil, da ima na Madžarskem ogromna nezadolžena posestva. Pod to pretezo mu je izvil večji znesek. Kohn je kmalu nato ovdil dolžnika pristojni oblasti, a Windischgratz ni dal od čilno je, kako so informatorji vlečino je, kako so informatorji vlečili dunajsko in budimpeštansko policijo. Prvi so govorili, da živi pri ne na Madžarskem, drugi pa, da biva na Dunaju. Madžarska oligarhija pač vedno ščiti svoje ljudi, najsi je njih življenje in delo še tako nepošteno.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko ne potrebnega dela in stroškov, za to Vas prosimo, da skušate na ročno pravico poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali je pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imeno so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laubach

OLORADO:
Pueblo, Peter Gail, A. Saffie

INDIANA:
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS:
Chicago, J. Bevil, J. Lukanich

Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)

Joliet, Mary Bambich, Joseph Hro

La Salle, J. Spelich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Jože Zelenc

KANSAS:
Girard, Agnes Močnik

Kansas City, Frank Zagar

MARYLAND:
Kittmiller, Fr. Vodopivec

Steyer, J. Černe (za Penna. W. Va. in Md.)

MICHIGAN:
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouze

Ely, Jos. J. Peschl

Eveleth, Lou's Gouze

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:
Roundup, M. M. Panlan

Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Gowanda, Karl Strniša

Little Falls, Frank Maslo

OHIO:

Barberton, Frank Troha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Ba

linger, Jacob Resnik, John Slavc

Glad, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kun

Se

Warren, Mrs. F. Rachar

Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:
Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Ambridge, Frank Jakše

Brighton, Anton Ipavec

Claridge, Anton Jerina

Conemaugh, J. Brezovec

Export, Louis Supančič

Farrel, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin

Greensburg, Frank Novak

Johnstown, John Polants

Krayn, Ant. Tauslč

Luzerne, Frank Balloch

Milway, John Zust

Pittsburg, J. Pogačar

Presto, F. B. Demshar

Reading, J. Pezlič

Steeleton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffrer

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Frank S

Sheboygan, Leo Marcan

WYOMING:
Rock Springs, Louis Taucha

Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svo

to, katere je prejel. Zastopnik rok

kom tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

KNJIGARNA

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street